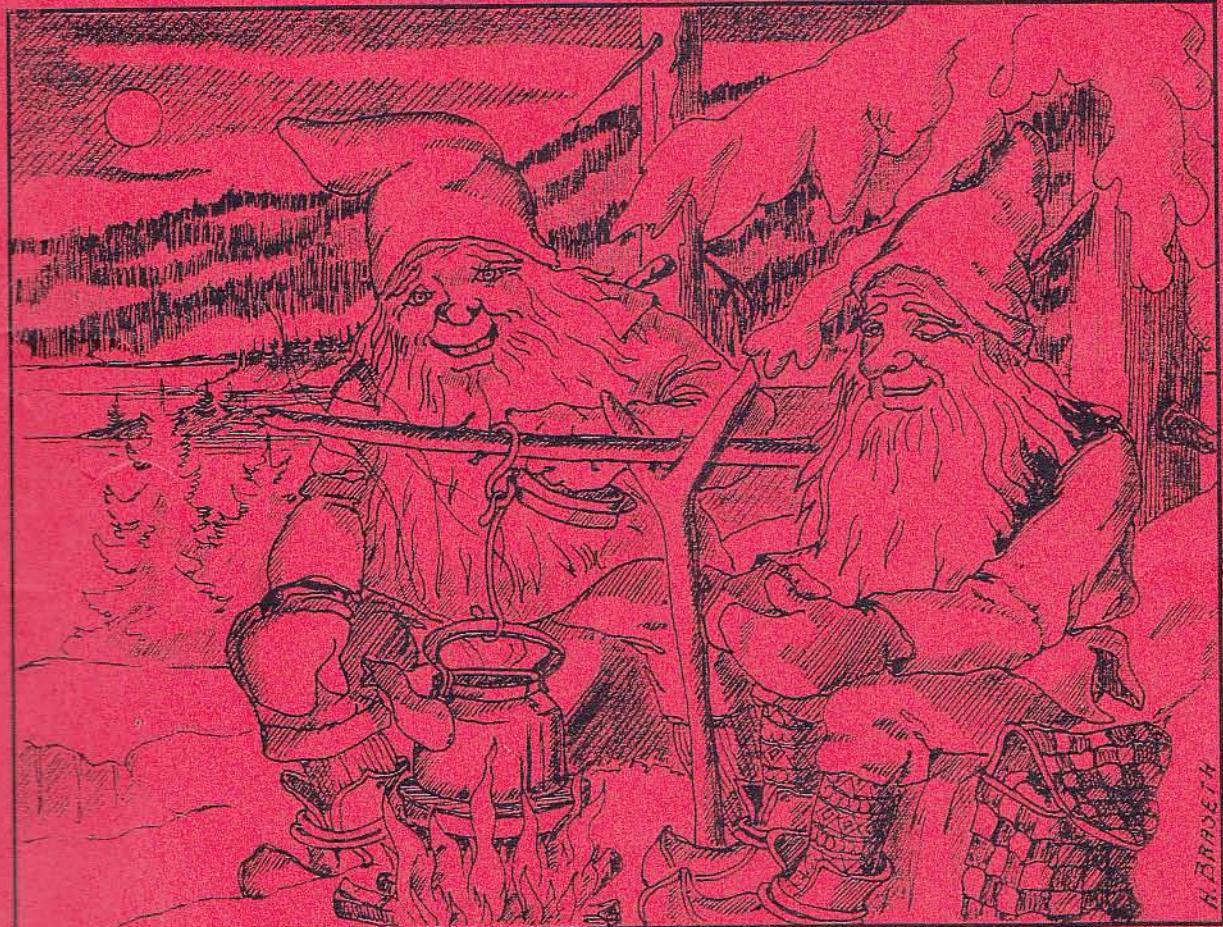
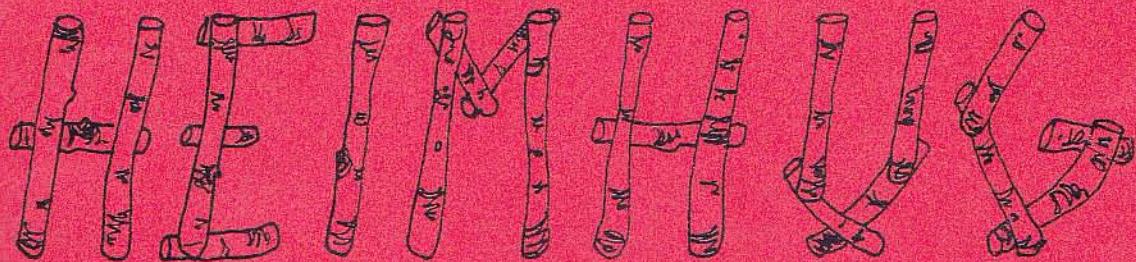
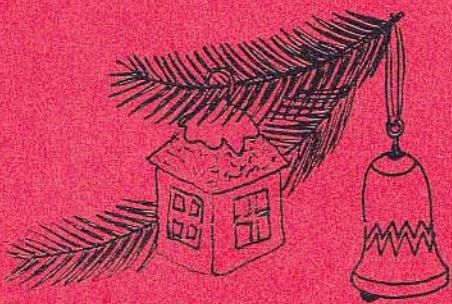
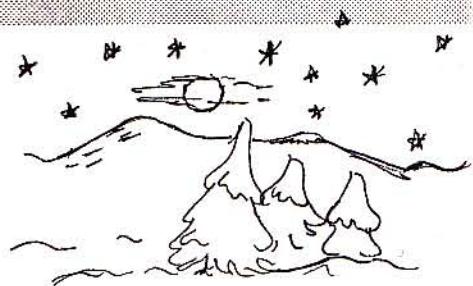

Lagsavis for
U.L. Daggry
Nr. 6 - 1988

Redaktøren har ordet

Dagens epistel er satt sammen av
små menneskers store tanker.

Tida går fort.

Tida går veldig fort, egentlig veldig, veldig fort.

Fortar og fortar dess eldre man blir.

No snart gjeld det berre å kløs seg fast og henge med så godt man kan!

Det nytter lite å si "stopp verden, jeg vil av", selvom det kunne ha vært hensiktsmessig i ny og ne.

Plutselig er Jula kommet på trappa. Den kom som julekvelden på kjerringa, hadde jeg nær sagt

I forfjor var ifjor neste år.

Forleden dag var igår imorgen.

Idag er den siste av alle dager vi har levd.

Men det er også den første av de dager vi har igjen.

Idag er dobbelt så meget verd som imorgen, ifølge Benjamin Franklin.

Hvert øyeblikk i ditt liv er mer verd enn noe annet i verden, sa en annen vismann.

Igrunnen har det vært mange glupinger på jordens arena. Epiktet er en av dem. Han var gresk filosof, en slave som ble frigitt, født omkring 50 år etter Kristus. Det var han som sa at filosofiens mål er oppdragelse til død. Og at menneskets lykke beror kun på dets vilje.

Der fikk vi den!

Til slutt skal vi få med en av hans oppfordringer:

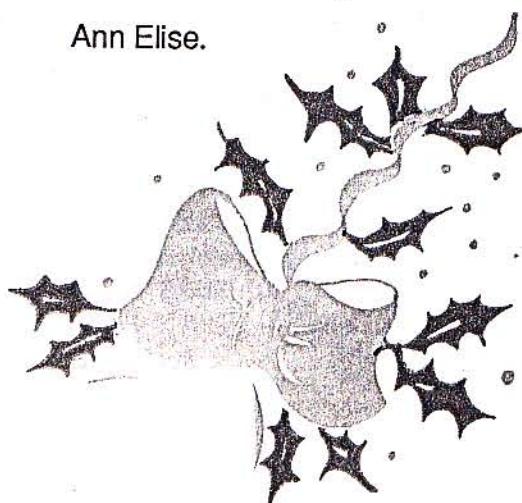
Lev som om hver dag var den siste, og oppfør deg som i et gjestebud.

Akkja.

La oss forsøke å finne oss tilrette med livet, det er ikke livets sak å finne seg tilrette med oss. (Montesque). Vekkerklokken tikker sitt påståelige tikk-takk. Ikke særlig spennende, men til å stole på.

Vi kunne nok fortsette å filosofere i det uendelige, men livet krever sitt: Ved kjøkkenbenken venter smultringdeigen!

Ann Elise.

Sender dere et dikt som jeg syns er så fint og så aktuelt.
Håper dere kan bruke det i "Heimhug".
Diktet er skrevet av en god venn av meg som heter Knut Firing
og som er fra Tønsberg.
Benytter samtidig anledningen til å ønske alle i bygda vår
en riktig god jul og et godt nyttår.

Med hilsen

Astri Karlssw

DAGENS GODE GJERNING.

Vi lever i verden av terror, krig og nød,
og flere steder mangler de fleste daglig brød.
Tenk, om vi kunne hjelpe, av him'lens manna strø,
der alt de har i vente er sykdom, sult og død.

Men hvordan kan vi makte å redde andres liv,
når hele denne klode er fylt av strid og kiv?
Vi er så små og svake, og verden er så stor,
men likevel vi skulle, gitt hjelp til folk på jord.

Men, å forbedre verden vil ikke bli så lett.
Det uten tvil vil være umulig rett og slett.
Legg ingen store planer, prøv heller i det små.
Cjør DAGENS GODE GJERNING, det er et enkelt råd.

Den aller største glede i livet man kan ha,
det vet vi jo fra før er å gjøre andre glad.
Gjør DAGENS GODE GJERNING til vane på din vei,
lev livet slik at dagliq kan noen takke deg.

Gi trøst til de som sørger, rekks hånden kjærlig frem.
la DAGENS GODE GJERNING bli lys i alle hjem.
Gled også de som lever i alderdommens år,
vær vennlig mot de mange, som helt alene står.

Glem heller ikke de, som på gale veie går,
for DAGENS GODE GJERNING til alle hjerter når.
Hvor enn på jord vi lever, fra syd til langt mot nord,
vi glede kan en annen med smil og varme ord.

Det koster ingen penger, og krever ingen tid.
Det eneste som teller er viljen til å gi.
At den som gir sitt hjerte, om den man trygt kan si,
har ikke levd forgjeves når livet er forbi.

Selv er vi små og svake, og verden er så stor,
men kanskje kan vi gjøre mer nytte enn vi tror?
Hvem vet om ikke vi, ved å starte der vi bor
med DAGENS GODE GJERNING kan redde denne jord.

MELDINGER! MELDINGER!

For alle som vil høre vakker julesang, melder vi at Båsmokorets julekonsert vil bli sendt i p 2 i radioen, 1. juledag kl. 19.30. Mye vakker sang og musikk ,bl.a. julesanger med nordnorske melodier. Anbefales !

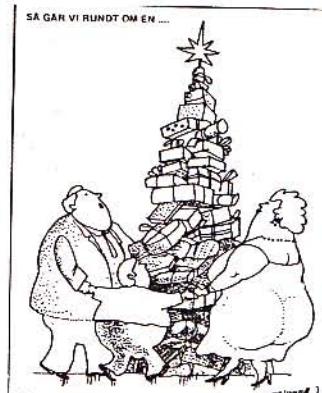
I dette nr. av avisas måtte vi klare oss uten nymotens teknikk.

Det skyldes at vår " DTP " har vært opptatt hele desember. Vi håper likevel at innholdet vil falle i smak.

Reportasjen fra " Greppakurset " må vente til et senere nr. Bildene ble forsinket i juleposten, så vi ble ikke ferdige innen "deadline ".
(det vil si siste frist)

Den 4. juledagen er det juletrefest på Steinrøys. Den begynner kl. 16.00, og varer ihvertfall til nissen har vært der ! Det er inngang for voksne, barn gratis. Ta med matfat , rensk opp sangstemmen og kom på huset.

hilsen komiteen .

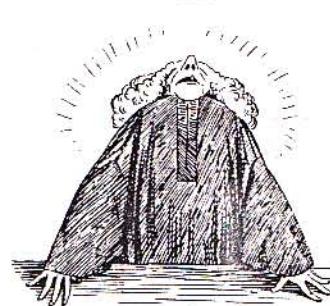

Etter barnefesten blir det offentlig fest.

Den starter kl. 21.00

Musikken heter noe så eksotisk som "Bongo Furi ".

Ettersom oppmøtet har vært noe varierende ved slike fester i høst , håper lag 6 at mange Alternværinger kommer og holder oss med selskap. De skal få kaffe og restmat fra juletrefesten.

Den 7. januar blir det ihvertfall folksomt på Steinrøys. Da er det nemlig nyttårs-soare i U. L. Daggry, og det lagt ut liste hos Rolf Jensens butikk.

Det serveres middag og kaffe m / nogo attåt, og musikken blir av Sekvens.

VELKOMMEN ! Hilsen lag 1.

Julemassakre

I anledning julen
har vi bestemt oss for - ifall noen ennå skulle være i
tvil - å presentere oss selv.
Versene går på kjente toner, så nå håper vi at de i mellom-
julen skal bli sunget rundt om i de tusen hjem. - Sammen
med "julspelan."

"Ingerid Sletten av Suldejord"

Inger-Anne Sletten av Alterhaug,
datter utav Kirsten og Hans,
vaks opp med barndommens eventyrglans
i frå Tortenflåg-gubbe og Draug.

Til Kvernbekk-brua som engang var
kulturens arnested i vår bögd,
dit kom også ho og fann seg fornøgd
en plass blant de beste sogar.

En mangfoldig dame med humør;
skrivekløe, vidd og kultur,
sans for teater og litteratur,
- på prosa usedvanlig pennefør.

Inger-Anne

"Heline Harefrøken"

Ho Mette Harefrøken glad og lett
fra sted til sted, og hit og dit ho sprett.
Hermod, - stikk og finn fram badebuksa, nuh!
du har nok fått ei lita heilårs-homla, du!
Kvit over og
brun under
og lyse lyserød på snuten.

Mette

Forresten, er det rart om ho'kje blett
med tusen mimaur bak, der ho ska sett?
Hundre jern i ilden, og så berre to
neva, det er jomen urettferdig, jo!
Svidd jern og
svidd gummi,
- ho Mette Vassvik er i farta!

Ja, smella går som kverna alt i ett;
det er diarre i kjeften, det er greitt.
Kvantitet og kvalitet går hand i hand
idean kjem fortlöpende på band!

Svidd jern og
svidd gummi
- ho Mette Vassvik er i farta!

=====
=VROOOOMM, CRRRRR=

"Human er en lystig fyr"

Helge er en lystig fyr,
det kan vi fortelle.
Berre hør når tonan ryr
utav belje-spellet.
Og han er så lett å be;
sett seg straks han får beskjed.
Med trollsnitt uti øyet,
må blyanten seg föye.

Kunstner uti mange felt;
begavet så det blister;
sånne ting kan hjerter smelt
- ihvertfall kan det gnister!
Det som nån i fötn ha
det har han i nevan, ja.
Det va rektig bra, det.
Nånstan ska man ha det.

Kem vi prat om, dokk vel skjönn -
uten å tell' knappa?
Uten tvil et manne-kjönn;
ihvertfall er han pappa.
Gift i bögda, og han har
(ja vi kjenn hans sviger-far)
i Alterneset havnet,
- Braseth, det er navnet.

Helge

"Den siste rosen"

Det siste medlem
står nå i det blå,
og vent på tur, men
han kan sitt, han og.
For det er han som
stell med DTP;
det er data, og han er visst
ekspert på det.

Han har en uhyre
kjapp replikk med kvart,
før man har spurt, så
har han svaret klart.
Men han er også
fingerkjapp som få,
for han har spelt i band, og
det, det kan man forstå!

Han er observert
etter veien som et strek -
og snubla inn på byens apotek.
- "Hit med P - Piller!
No har ho löpetid!"
Og heime satt ei kostbar
perser-katta med ri.

frode

"Eg veit ei lita jente"

Eg veit ei lita kjerring,
ja, eg kjenner ho så vel,-
eg veit ei teskjei-kjerring bortpå Volden.
Ho er stött i føtn, kalvbeint og -
pilaran står så fint på skrå,
ho har dessverre lite oppi knollen.

Ho er av dem som stell med
sånt forbaska tull som vers.
Kan du begrip ke sånt ska vara godt för?
Av månskinn gror det ingentång,
man kav seg opp og spreng i reng,
tel verden så med kvart bi stannan tvart-för.

Ho heiter Ann Elise,
og bær tunge preg av det,
for Elise, - ja det rimer på å spise!
Til verden födt, på dager tre,
- men höyden vart det verre med:
ho er komprimert og danna på det viset!

"Anne Knutsdatter"

Men nevnes her skal også
de som synes minst i bla'
de holde riddere a'
den nyopprettet orden
av stiftesprettetra
det er ekte mannen ja.

Når vi har gjort kommers
og blæsh
av rim og vers
då e det dem som ska tel pers!

Når vi har gjort ifrå oss
og kan puste lettet ut,
då får dem bynn og skjut.
Dem har fått ekstra löyve
tel å slå i bordet da -
det e'kje mange som det ha!
Hvis du går rundt med løst
så stor
å slå i bord,
da meld deg straks på vårt kontor!

Per Harald (m/f.)

— "Nei, ne har han Jon gått berserk
med stiftaren — igjen!"

(P. S. Den som ikke veit av vårt kontor, kan melde sine
behov hos Per Harald Sletten, han er utnevnt
overstiftesprettermaskinistoperatörministerfunksjonär.

INTERVJU
med ARNE LANZ,
ny rektor ved Alteren Skole.

av
Susanne Wolden
og Hilde Jensen
5. klasse.

1. - Hvor gammel er du?
- Jeg er 44 år.
2. - Hva heter konen din?
- Hun heter Marit Lanz.
3. - Hvor mange barn har du?
- Jeg har tre barn, to jenter og en gutt.
4. - Hvor gamle er de?
- Den største jenta er 16 år, den andre jenta er 11 ½, og gutten er 7 ½.
5. - Hvor bor du?
- I Lökka på Båsmoen.
6. - Hvor lenge har du bodd der?
- Jeg har bodd der i 9 ½ år.
7. - Hvor kommer du fra?
- Jeg kommer fra Glomfjord.
8. - Hvor mange år har du hvert lærer?
- Jeg har vært lærer i 22 år.
9. - Har du vært rektor før?
- Jeg har vært rektor en måned før nå.
10. - Hvilke skoler har du hvert på før?
- Jeg har vært på Mo framhaldsskole, Selfors og Båsmo Ungdomsskole.
11. - Trives du i jobben din?
- Jeg trives veldig godt.
12. - Hva syns du om elevene her?
- Jeg synes det er en fin gjeng de er greie.

HVA SKJER MED ALTEREN SKOLE /?

Nordsia arbeider lag hadde den 12. 12 -88 møte på Alteren skole.

Der var både rådmannen og skolesjefen tilstede for å gi en orientering.

Møtet vedtok en enstemmig uttalelse til Rana arbeiderparti.

Der ble det forlangt at partiet måtte gå imot finansrådmannens forslag om nedleggelse av Alteren skole.

For de ansatte ved skolen er det naturligvis en belastning å bli stilt ovenfor en slik mulighet. Det er jo arbeidsplasser det er snakk om, og vi var nede på skolen og spurte hva de syns om forslaget om nedleggelse.

Ved Alteren skole er det nå foruten rektor, 4 lærere.

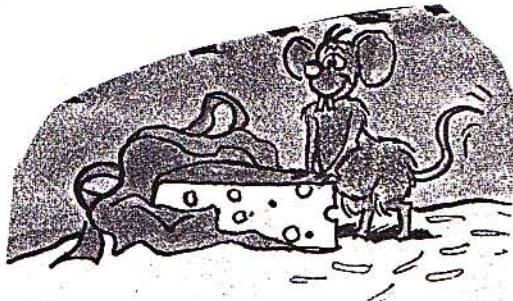
De heter Hjørdis Johansen, Kurt Jensen, Nancy Widsteen og Vigdis Bustnes. Alle var enige om at det var helt galt å legge ned de små skolene, selv om det er få elever pr. idag vil dette snu seg. Det er forgalt at når det skal spares så er det barn og eldre, helsevesen det skal strammes inn på.

Når det gjelder eventuell overflytting til Båsmo skole, trodde lærerne at det ble et stort tap for lokalmiljøet. På Båsmoen er det et mye større samfunn, og Alternelevene vil miste kontakten med nærmiljøet. Det er dessuten fullt nok på skolen der, og tilbudet til elevene blir dårligere dess flere elever som presses inn i hver klasse.

Forøvrig mente de at de folkevalgte ville innse at greneskolene måtte spares, slik at det ikke ble noen flytting hverken nå eller senere. Vi er så enige med dem..

Leder for foreldrerådet ved Alteren skole,

Åse Forsbakk, sier at det vil bli kalt ihop til et større foreldremøte rett over jul. Det vil bli åpent for alle som er interessert i denne saken. Folket på Alteren bør si fra om at vi vil beholde skolen her!

SPIS GJERNE AV ØSTEN,
MEN LA SKOLEN LEVE!

Det denne saken er mest viktig for, er jo ungene ved skolen.

Enkelte engasjere ~~seg~~ mer enn andre, og vi har snakket med Ina Forsbakk om en undersøkelse som er blitt gjort :

"21. november fikk vi høre at skolen vår var i fare. Skolesjefen hadde nemlig ~~forslått~~ Alteren skole nedlagt.

Vi elevene ble temmelig opprørte, og jeg fikk da ideen om å lage en spørreundersøkelse blant bygdas befolkning.

Jeg lagde et spørreskjema på 5 spørsmål, og spurte Vivian Jakopsen om hun ville være med.

Vi fikk kopiert 42 eksemplarer og sendte de ut i posten.

Vi fikk ca. 13 eksemplare tilbake, så interessen for skolen her er visst ikke særlig stor. Men av de svarene som kom inn, var alle positive. Alle ville at vi skulle ha skole her på Alteren."

SÅ LA OSS HÅPE AT VI OGSÅ I FRAMTIDEN FÅR BEHOLDE SKOLEN HER PÅ ALTEREN!

Hilsen Ina F; 4. klasse,

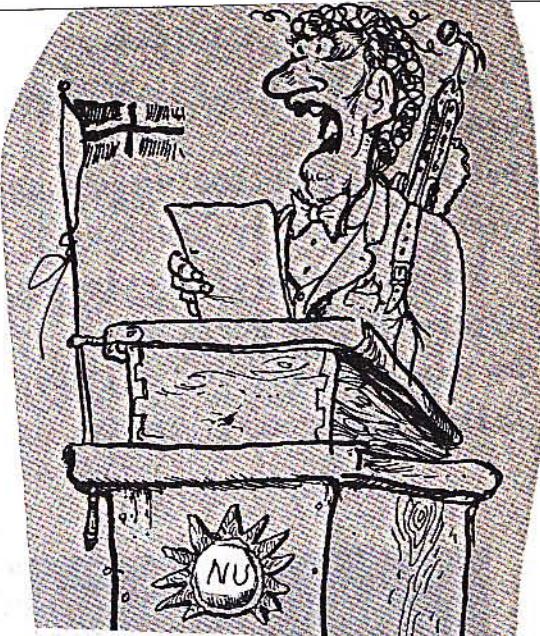

tegnet av
Sturla Z Nilsen
2. klasse

julemiddagen er veldig Go. Julētreet er veldig fint.

FOREDRAG
om
UNGDOMSLAGS-BEVEGELSEN
i
Norge.

av Mette R. Vassvik.

Ungdomslagsbevegelsen er en tradisjon i Norden. Det er en nordisk bevegelse. Viktigst er selvstendighet, Grundtvig og folkehøgskole, amatørteater, folkedans, offentligdans og lokalt kulturarbeid. De nordiske land burde utveksle ideer og lære av hverandre.

Norges Ungdomslag ble stiftet i 1896, altså er bevegelsen i år 92 år gammel. I nesten 100 år har så bevegelsen utviklet seg. Den har fulgt tiden, men likevel holdt fast på de idealer som ungdomslags-bevegelsen bygger på. Og som skal bringes videre til kommende generasjoner. Historien om Norges Ungdomslag er historien om det meste av alt som finnes av organisert kulturarbeid mellom ungdommen i bygdesamfunnet.

N. u. er en av de eldste ungdoms- og kulturorganisasjoner i Norge. Den bygger på de sosiale og nasjonale straumdrag som gikk over Europa sist i det forrige århundre. Krav om folkestyre og nasjonal selvstendighet var de viktigste målene.

Fra begynnelsen ble møtene holdt rundt på gårdene, hos dem som sympatiserte og så med velvilje på den nye bevegelsen, - og som hadde plass nok. For et fattig ungdomslag var det en stor oppgave å gi seg i kast med husbygging. Med en medlemsavgift på 5 eller 10 øre ble det ikke mye til overs. Så var det å samle inn penger til byggfond!

Marknader, basarer, pakkefester, og skuespillframføringer var sånt som gav penger. Ungdomshusene rundt om kan en vel si er et synlig og handfast uttrykk for arbeidet i N. U. gjennom disse 92 årene.

N. U. har alltid vært en av de største ungdomsorganisasjoner, både når det gjelder medlemstall og omfanget av arbeidet.

Det er idag 28.000 voksne og 8.500 barnemedlemmer.

Øverste organ er årsmøtet.

I formålsparagrafen står det at de skal arbeide for folkelig opplysning på norsk grunn, og for samhold mellom ungdommen. De skal arbeide for den norske kulturarven, folkekunst, folkedans og sang, musikk og teater.

Fra W.L. Daggry's oppsetting av "Tyven, tyven" i 1983/84.

Fra v.: Ivar Sletten, Torfinn Høvik, Ingvild Gjølstad,
Torbjørn Alterskjær og Inger-Anne Sletten.

Det kan jo idag virke merkelig at opplysning var en av hovedmålene. Men da må man huske at før 50 år siden var det ingen selvfølge at man fikk utdanning. Og for 100 år siden var behovet enda større.

N. U. har idag et organisasjonsapparat som gjør at ansvaret for tiltakene blir fordelt på en rekke tillitsmenn som bor på ulike steder i landet. Seks råd har delt de viktigste arbeidsgreinene mellom seg. Det er 5 faste regionale kontor, og dette må en vel si er et steg på vejen mot desentralisering.

N. U. har hatt en viktig kulturhistorisk oppgave, når det gjelder innsamling av folkedanser, og når det gjelder nedskriving av sang og musikk. Klara Semb (1884 - 1958) var her en foregangskvinne som det står respekt av. Likeså i arbeidet med å registrere og få i bruk alle folkedraktene. N. U. har engasjert seg i bunadarbeidet, som går ut på registrering av gamle plagg, rekonstruksjon og bunadsöm. Og de tar vare på håndverkstradisjonene. De er bl.a. den største folkedans-organisasjonen i landet. De driver en omfattende kursvirksomhet og lederopplæring for å ta vare på og føre videre de eldre danseformene. Også nye, folkelige danseformer som rock og swing får en stadig bredere plass ved siden av det tradisjonelle folkedansarbeidet. N. U. står bak "Kom og dans" - kursene sammen med Johan fastings kursopplegg. Bunadstoget under N. U.-stevnet var noe alle burde ha fått oppleve.

Fra bunadstoget under lands-stevnet i Mosjøen - 1984.
Svenske folkedrakt!

Blant alle organisasjoner som driver frivillig ungdomsarbeid, står N. U. for den mest omfattende amatørteatervirksomheten. Mer enn halvparten av ungdomslagene har egen teater- eller revygruppe.

Teaterinteressen var det ofte ungdomslagene som førte utover bygdene, mange møtte her teater for første gang. Et primitivt og folklig teater, det er så, men opplevelsen var kanskje like stor for det!

FRA "PRØYSEN-REVYEN" på Steinrøys - 1986

Kultur, og kulturaktivitet er ikke noe som kan pådyttes lokalsamfunnene gjennom sentrale påbud. Det må bygge på den kulturelle egenaktivitet innenfor det enkeltstående lokal-samfunn. Det vil si at de er avhengig av enkeltmennesker med interesse og initiativ. Her har de frilyndte ungdomslag en stor oppgave.

Det fins nemlig idag en stor kulturaktivitet i mange lokalsamfunn. I sang- og musikklivet, i historielag og ungdomslag og andre lag, dét er gjennom studiearbeid, og amatørteatervirksomhet. Det er aktiviteter som skaper trivsel og miljö, kontakt, og samhold mennesker imellom.

Men enda mangler endel, vi har ikke klart å dra f. eks. skolene, museumene og bibliotekene inn i sammenhengen.

Med den nye målsettingen som nå er i skolen, den såkalte M-87, skolens nye mønsterplan, står det at skolen skal integreres i lokal-samfunnet, gå ut i nærmiljøet og smake samarbeid med lokale lag og foreninger. Kanskje vil dette bli et fruktbart samarbeid for alle parter, det er å håpe på.

Mange av aktivitetene i ungdomslagene blir gjennomførte som studietiltak. Som studie-organisasjon formidler N. U. hvert år midler til studieringer og former for voksenopplæring.

Fra gamle dager har ungdomslaget vært møtested for de unge, og ungdomshusene et sted å være.

Hvor holder så alle disse lagene til, med alle sine tiltak? Jo, over halvparten holder til i egne hus, i ungdomshusene. De spiller, og har alltid gjort det, stor rolle i lokal-miljøet over hele landet.

Det er viktig at både stat og kommune tar sitt ansvar for at det organiserte foreningslivet får gode vilkår, med å støtte opp om de forskjellige tiltakene. Jeg vet det ikke, men jeg er ganske sikker på, at alle som en har vi våre spesielle minner om ungdomshuset heime. Der var det 17.-mai, og juletrefest med lakksko og matrosdress.

Senere kom det første møte med voksenlivet. Man gjorde forsök på å komme i kontakt med det annet kjønn, og man trödde sine famlende steg på dansegulvet.

Som nykonfirmert på sin første fest - hvor man møtte, ung og ukyssset! Ja, det var i de dage, nå er man bare ung.

Ungdomsfestene på huset var anledning til å komme sammen, og treffe ungdommer fra andre kanter av distriktet.

Flere med meg kan vel knytte minnet om den første store forelskelsen til kveldene på ungdomshuset.

Ungdomsmøtene på huset gav opplæring og öving i offentlig virksomhet. Kanskje fikk man ansvar for bilettsalget på juletrefesten, kanskje var man med på et møte hvor man plutselig turde åpne munnen og si fram sin mening.

Vegen gikk kanskje innom styre og stell til slutt, man fikk være med på å ta avgjørelser, og stå på sine meninger om det ble kritikk.

Tidligere statsminister Nygårdsvold sa en gang at den stolteste stund i hans liv var ikke da han ble stortingsmann, heller ikke da han ble statsminister. Nei, det var da han ble valgt med i en festkomite i ungdomslaget heime i Hommelvik, og han ble satt til å vaske koppen. Da kjente han for første gang at samfunnet hadde bruk for ham.

Og en ting er sikkert: leser vi historien om ungdomshusene, leser vi også historien om N. U. Selvom arbeidet med å sette opp og ta vare på huset både har tatt tid og krefter for mang en lagsflok, har det også virket samlende, og gitt kontinuitet i et lagsarbeid som kunne gå i bølgdedaler.

Ungdomslagshusene har ikke bare gitt rom for ungdomslagets eget arbeid, det har i praksis vært et åpent forsamlingshus for hele bygda. Det har vært møtelokaler for misjonsforeninger, basarer, idrettslag, bondelag, politiske lag og kristelige lag, og flere, alle har de kunnet bruke ungdomshuset. Husene er også brukt i offentlige sammenhenger ved valg, skolestyremøter, etc. Mangt et bryllup, og mang en konfirmasjon er blitt feiret. Pluss mang en dansefest, - om enn ikke alltid i beste lagsånd.

Ifølge 'årsmeldingar' blir husene leid ut til fester, møter, basarer, kino, dans, kurser, bryllup, idrett, musikkøvinger, messer, gudstjenester, og rettslokaler.

Konklusjon: Ungdomshusene er åpne for alle grupper i bygdene, det er et mangfold av aktiviteter, og leietakere som kjenner seg heime. Dessverre må de ofte stri mot to sterke samfunnskrefter som kapitalen og likegyldigheten.

Bevegelsen har måttet tåle mange tilbakeslag. Samfunnet har generelt forsømt seg når det gjelder kulturtildelning til utkantene. De har ytt millionsummer til bl. a. samfunnshus, men ingen ordning tok hensyn til de mange hundre ungdomshus, der det ofte var tenåringer som strevde alene på kulturelle utposter.

At mange ungdomshus forfalt og verdien sank, symboliserer mer samfunnets nederlag på dette området, enn det at ungdommen kom til kort.

Likevel, langt over 400 ungdomshus står fremdeles rundt omkring og har overlevd kommunale reguleringer, skolesentralisering, og strukturendringer i næringsgrunnlaget.

Men det er ikke slik at de bare står der.

Det fins mange eksempler på at ungdomshuset har blitt et samlende midtpunkt for grenda eller bygda.

Både eldre og yngre har gått mann av huse for å reise opp igjen det gamle huset som ei tid sto der i skyggen av moderne skoler og samfunnshus.

Betyr egne ungdomshus liv eller død for ungdomslagene? Ofte virker det slik at en aksje i samfunnshuset - det er det samme som en spiker i likkista.

Samfunnshus er ofte store, og tar ikke hensyn til de mange små aktiviteter vi har i et ungdomshus. Det er dyre leier, og i et samfunnshus med 700 kr. i leie pr. kveld, kan man f. eks. ikke ta sjansen på å sette opp et teaterstykke. Fordi suksessen må være mer enn garantert for at ikke det økonomiske skal komme som en baksfell etter premieren. Mange ungdomslag har startet i et ungdomshus, og endt sitt liv i et samfunnshus.

Kanskje er det på tide å endre på noen museumsmodne regler fra 50-årene, som tilskir offentlig stønad til samfunnshus, mens ungdomslagene må söke om hver krone til sitt bruk.

At ungdomslagene eier sine egne hus, har vist seg å være den sikreste måten å holde bygdene med rimelige og gode forsamlingshus. Og hvis det offentlige gjør en innsats for å støtte opp om ungdomshusene, vil samfunnet få det samme kulturtildbud for mindre enn 1/4 av den summen det vil koste i et samfunnshus eller annet kommunalt kulturhus.

Har vi råd til å la være å satse?

^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^ ^

Har dere hört historia om da kong Haakon og daværende kronprins Olav var på triumf-ferd gjennom landet, etter siste verdenskrig?

De kom til ei bygd i Trøndelag. Og det var ungdomshuset som skulle huse de kongelige celebriteter.

Ordføreren skulle ta imot dem på idrettsplassen.

Vel var han ikke vant med slike prominente gjester, men han klarte seg godt:

"Mine majestæter, sambygninger og anna godtfolk!" begynte han. Etter talen trakk folk nedover mot forsamlingshuset og serveringen.

Ordføreren og kongen ble stående og småprate en stund, plutselig kom ordførerens på at han hadde jo verstsplikter.

"Ja, vi lyt vel rakkel oss nedover tel ungdomshuset vi og da, Håkon!" sa han til kongen, som bare lo og slo følge.

Nordisk ungdoms-samarbeid på ulike områder utgjør en vesentlig del av det internasjonale engasjement i N. U. Men også utenom Norden har de arbeidet med kulturutveksling med ungdomsorganisasjoner i flere land. Sammen med Kirkens Nödhjelp har N. U. engasjert seg i et utvidet prosjekt i Nicaragua.

Tilbake til kulturen. Av de faste ting som mange hadde noe med, var lagsavisa. Hvor mye kulturhistorisk stoff er ikke sirlig nedskrevet mellom disse permene? Gjennom opplesning av egne og andres dikt fra lagsavisa hadde den ei stor oppgave. Men kan bla gjennom disse avisene, det er historie fra ende til annen.

Me.

HEIMHUG

På besøk hos Jonas P. Bustnes

1

To av Heimhugs medarbeidere var i høst på besøk hos han Jonas på Bustnes.

Han Jonas P. Bustnes er en sprek ungdom som fyller 90 år den 4 mars 1989. Da vi kom var han i full gang med å rydde sne utenfor stua. Vi ble godt mottatt og bedt inn på kaffe. Mens han serverte kaffe og god mat (med selvlaget syltetøy), fortalte han oss mangt og meget fra sitt liv.

Faren, som var fra Steinbekkhaugen, arbeidet som bygningssnekker på Båsmoen da Jonas ble født. De bodde da i ei brakke i Båsmofjæra. Da Jonas var 1 år, samtidig som vi gikk inn i det 20. århundre, flyttet de til Bustnes. Hans mor var derfra.

Jonas syns det har vært store forandringer i løpet av de 90 årene. Blandt annet på skolen. Da han gikk på "småskula" var det ennå omgangsskole. Den første læreren var Nils Benoni på Alterskjær. I 1910 var nyskola på Alteren ferdig, og Jonas kom opp i "mellomklassen," som var den første på nyskola. Senere fikk de en lærer som het Einar Jakobsen. Lærerne var strenge på den tiden og ungene hadde å oppføre seg skikkelig. Engang stod læreren på skoletrappa og så at noen kørva som skulle heim begynte å slåss innpå veien. Dette likte han meget dårlig, så han tok dem for seg dagen etter. Da måtte de stå til rette, og love at slikt ikke skulle gjenta seg. Skolefagene var religion og regning, historie og geografi. Dessuten hadde de sangkom på skolen. Da spilte læreren på fløyte og ungene måtte synge flere stemt. Det var trivelig. Jonas liker godt sang og musikk, men mye av den nye musikken er noe fryktelig "skrammel". Men, heldigvis, radio og TV går an å slå av.

Jonas likte seg på skolen. Allikevel måtte han ta mye fri om vinteren for å arbeide. Da gikk han dobbelt så lenge om våren. Han var med faren på malmkjøring i Raufjellet i 5 vintre, fra han var 14 til han var 19 år. Dessuten var han med på transportkjøring til Grong-gruva den sommeren han var 13 år. Transporten gikk fra Namsos til Finnvollan. Turen tok 5 dager med hest og kjerre. De for heim landeveien, og den turen tok også 5 dager.

Da hadde Jonas hest som han smått red på, og med seg hadde han mat og "klatterpænga."

Hvis han ville ha noe, måtte han kjøpe det for selvtjente penger. Da han var 12 år, solgte han en sau som han hadde fora opp selv, til en skipper. Den fikk han 40 kr. for, og så kjøpte han seg trekkspill.

Da han var 14 år måtte han også ut på fiske. Det var til Åsvær de dro på fiske, et vær uti Trænfjorden. De fisket med trøa, juksa og hiling, og det var mest storsei de fiska. Han var også på Finnmarksfiske og var oppe ved russegrensen. 12 ganger var han på Østhavet. Han reiste også som handelsreisende for seg selv. Da tok han opp bestilling på båter som han selv bygde. Til Hamningberg solgte han hele 5 storbåter, og i Vardø solgte han også mange båter, både store og små.

Vardø var på den tiden en riktig storby med et "internasjonalt" miljø. De handlet mye med russerne. Og folk måtte lære seg å snakke litt både på russisk, finsk og kvensk. En gang kom russerne med et tremastringsfartøy til Vardø, og Jonas husker at russepengene var så lite verd, at da skipperen skulle på land for å veksle til norske penger, så hadde han rublene med seg i to 15-kilos poser.

På den tiden, i mellomkrigsåra, var det nokså trangt om penger. De fikk f.eks. bare 5 kr. for et kvartel med sei. Folk fikk ikke "sjå det olekt". Det var stor forskjell på folk også, noen hadde mye, mens andre hadde nesten ingenting. Det var ikke noe sosialvesen da Jonas var barn, og han husker at folk gikk "på legd". Det vil si at gamle, foreldreløse og tilbakestående ble flytta rundt og bodde så og så lang tid på de forskjellige gårdene. Noen tok også til seg flere tilbakestående, som var såpass bra at de kunne arbeide. Og slik tjente de på å ha sanne hos seg. Sånn sett er det blitt bedre nå for tiden.

Når Jonas var heime fra fiske eller annet arbeide, så var han med i ungdomslaget. Og de var flinke til å stille opp på møtene selv om det var lang vei. Han var ofte med i skue-spill som de reiste rundt med. Som regel fikk han roller enten som lensmann eller disponent! Og når de reiste rundt med skue-spillene, til Dalselv, Straumen eller Mo, så var det ikke bare å laste saker og ting i en bil og kjøre avgårde nei. De rodde på turne! Det kalles på godt ranværingsmål "å ikkje vara omak-redd."

Og masse folk kom for å se på stykkene, det var veldig populært. Det var sannelig ikke noe skoft på øvingene heller. selv om det var lang vei å gå i høstmørket. De trivdes og ~~det~~ ble et spesielt godt miljø. Han husker en gang han og nabojenta på Bustnes hadde vært på øving på Steinrøys. Det ble veldig sent på kvelden og fryktelig mørkt, for det var om høsten før snøen kom. Da de kom til Litjaltersjyen, fant de ut at de skulle låne doryen som han Mattias på Sletten hadde liggen der. Og så rodde de heim til Bustnes. "Men du veit, eg mått jo tile opp māran etter og ro doryen telbakers tel Litjaltersjyen, og så va det å gang heim tel Bustnes ettepå!"

Utenom ungdomslagsmøtene pleide ungdommen å møtes heime hos hverandre, især i jula. Da gjorde de julspel og hadde det trivelig ilag. På Bustnes hadde de også ei sånn fin skiløype som de treffes i om kveldan når det var mānskinn. Da konkurrerte de om hvem som bar flinkest til å stå på en ski. I jula var det en god del gjesting, men første juledag var det ikke skikk og bruk å gå bort. Men noen ganger reiste de til kirke 1. juledag. Da for de med båt. Hvis de ga hverandre julegaver så var det mest nye klesplagg, og nylugga.

Da Jonas var 28 år, giftet han seg og ble bonde på Bustnes. Kona het Signy og kom fra den øverste gården i Dalsgrenda. Vi spør om det ikke var lang frierveg fra Bustnes til øvst i Dalsgrenda. Men på det svarer Jonas at det var det ikke, for ho kom som tjenesttaus til nabogården på Bustnes. Så slik møttes de. Etterhvert fikk Jonas og Signy 8 barn, og nå har Jonas både barnebarn og oldebarn, spredd fra Mo til Porsgrunn.

Under andre verdenskrig hadde de heldigvis ikke så mye befatning med tyskerne. Men han blir ennå litt arg når han tenker på at de tok fra ham den beste hesten han hadde hatt, ja den beste hesten i hele Rana. Han var på tur til Mo med et lass. Veien var en eneste stor issvull. Da de kom til Ytternstranda, kom det 28 tyske ryttere, og disse ville forbi. Men hesten til Jonas lot aldri noen gå forbi seg, så den satte opp ei forferdelig fart, på den glatte veien. Det kunne ha gått

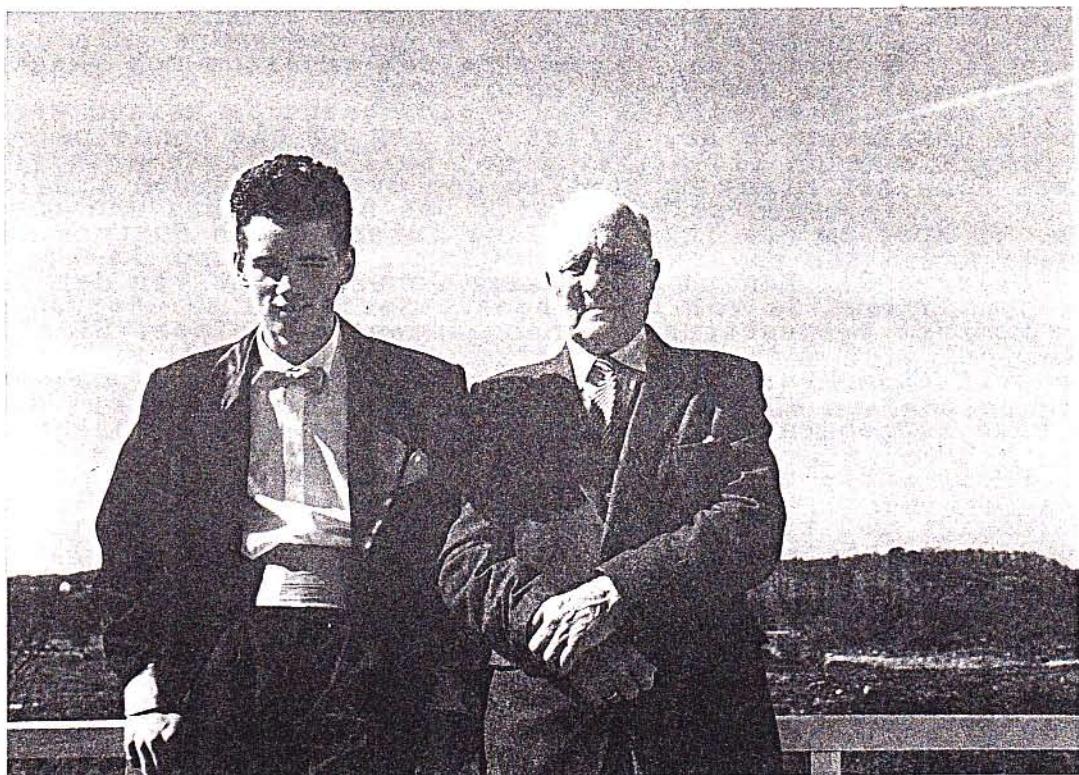
riktig galt om de hadde rast utfor. Og tyskerne la etter, men de kom ikke forbi før de var i Leirfallet. Hesten likte nok ikke at de forbi den, for da de kom til Selforsbrua, som besto av ~~pøytonger~~, satte den også opp ei morderisk fart over bruа. Det var bare så den skaket og ristet. Og det enda det sto en tysker ved hver ende av bruа og ropte: "Sakte fahren! Sakte fahren!" Sannsynligvis forsto ikke hesten tysk! Men bare et par dager etter kom tyskerne og henta hesten til Jonas.

Idag har Jonas det ikke så travelt, men det er hans jobb å sage og ta inn vinterveden. Han bor sammen med sønn og svigerdatter, men han steller til seg selv. En dag i uka har han en hjemmehjelp som kommer. Etter som han er glad i å lese og løse kryssord så kjeder han seg såvisst ikke. Når det gjelder litteratur, så leser han alt fra reiseskildringer og biografier til romaner. Han gleder seg til å lese Tor Jacobsens siste bok.

Før vi drar, forteller han oss at han syns det er artig med ei lokal avis bare for bygda.

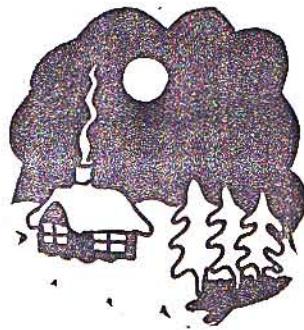
Takk for det, og tusen takk for en hyggelig dag, Jonas!

Inger-Anne og Mette.

Jonas sammen med en representant for den yngre generasjon:
et barnebarn fra Brønnøysund

"TRU OG TRADISJON, GAMALT FRÅ
HÅLOGALAND."

av Hans Eidnes.

Juleforberedelser.

Lussi Langnatt måtte ingen våge seg i fjøset i midnattstia. For då var det mykkje underlig å sjå og höyre. Då kunne dyra tale. Det var bjöllekua og storoksen som förte ordet, og mangt ble nevnt som skulle hende i året. - Det skal være nifst å höre dyra snakke - og få greier det uten å bli galne.
På Lussinatta seier sau'en: "Lussinatta lange!"
Og veren svarer: "Ho er som to."
Det heiter seg også at Lussinatta er så lang at då kryr lusa sju sengelengder.

Siste söndagen för jul er kalla skittensöndag, og det er mörkaste dagen i året. Alle har lov til å være skitne og gå uvaska den dagen.

Dei kakene som er vanskeligst å bake skal en vente med til skittensöndagen, då går det som smurt.

I julstrevet var det viktig at sauming og lapping ble gjort unna för svartadventa. Vanheppe i julstrevet var et dårlig varsel. At en stakk seg på nåla, braut ho av, klipte feil i töyet, o. l. Det tydde dårlig for han som skulle ha kleda. Storrundvaskinga var om våren, men likevel måtte de fare over alle rom til jul.

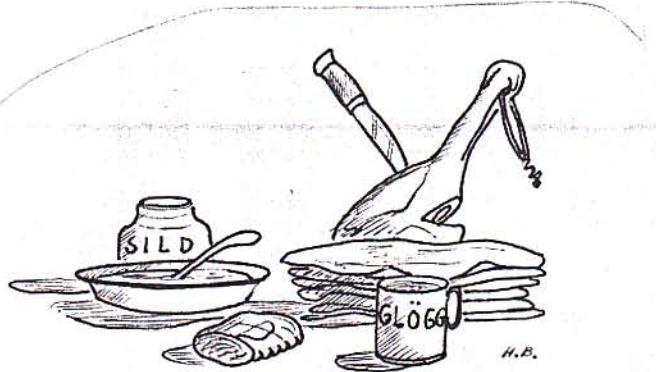
Julbaksteren er kvinnfolka mykkje näye på. Særlig julstompen må bli god, og då måtte dei baka på rette dagane. Deigen set dei med flöan sjö, då "går" han best. Mange sette alltid tre merke med gaffelen i julstompen. Julmaten måtte vare til 13-dagen, eller helst 20-dagen.

Når dei hadde bakt julmaten, tok dei en stomp og bar ut i vedskjulet eller låven, slik at "dei ein ikkje såg" slapp lide naud.

Kom det noen til gårds mens dei baka, måtte han få smake, ingen måtte gå uten at dei hadde fått mat. For dei gamle hadde det ordtaket: "Mat må den få som inn er komen."

Viktigste baksteren var lefsa. Minst ei veke før jul måtte lefsestabben stå stor og fin på stabburet.

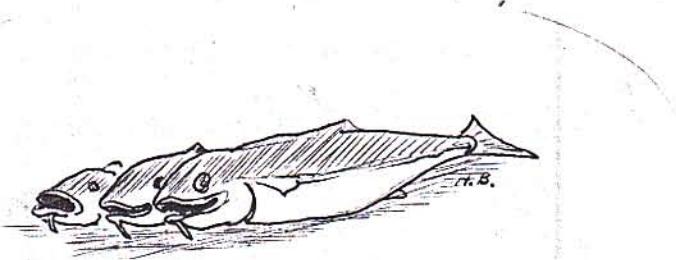
Det var alltid nok mat på julebordet. Var det lite, kunne det tyde slik at matmora ynskte livet av nokon.

Julkveita måtte karane få i til jul, og sers heldige var dei tollesmessöndagen, då skulle dei få ho om ho var i sjöen.

Seinest juleftan måtte julkveita vera komen i naustet, elles måtte mannen ri naust-taket.

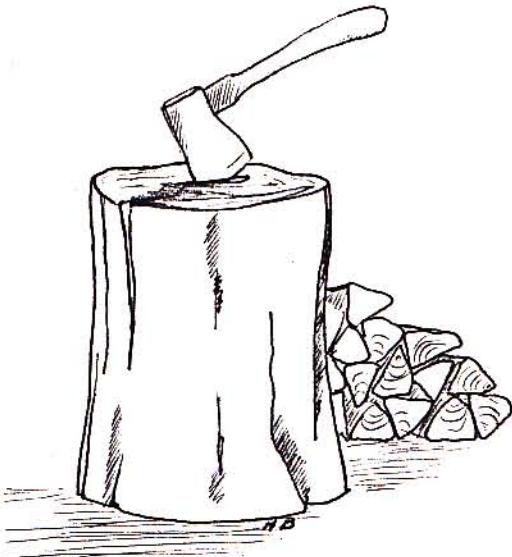
Ja, det var hardt for han som ikkje greide få livet av ei kveite. Han måtte sitte neafor tredje lunnen (i stöa) julafstan.

Men stort likare enn med karane utan kweite blei det ikkje med budeia om ho ikkje hadde "julbæra" i fjöset. Ho kom på fjösmönnet, eller blei kjört på mökerdungen.

I Salten heitte det seg at kvinnfolka må på fjöstaket hvis dei ikkje har gomme til helga.

Den som ikkje har julveden hoggen,
måtte sitte på hoggestabben julaftan.
Veden måtte vere til 13-dagen minst,
før måtte ingen ta i ei öks.

Julefeiringa.

Når då alt var unnagjort, og kyrkjeklokka tok til å ringe inn helga, var berre julelauget att. Enda gamle kaller som elles aldri tok vatn på sin rygg, gjekk då heil og halden ned i den store vaskestampen.

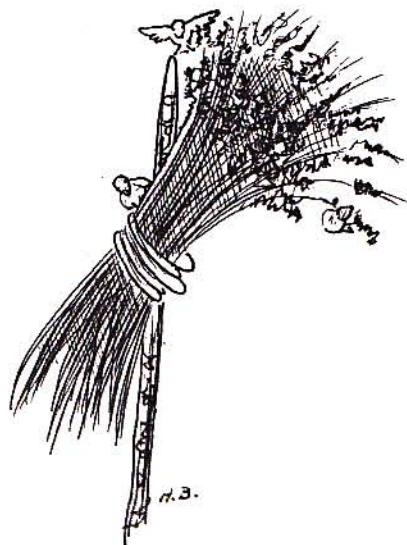
Dei laga vatnet til julelauget på ein serskilt måte. Kvinnfolka hadde eddik eller surmjölk oppi, då fekk ein fin hud i helga.

Nytt skulle alle ha seg til jul, om ikke anna enn et par nye hoser. Så tvia dei det nye plagget, tok det på og satt fjelga til helga.. Den som ikke fikk nytt, måtte kysse klokkaren. Og ingen måtte vise seg ved kyrkja juldagen, utan nytt.

På julaftan pynta dei huset til helga. Då strödde dei finhakka einer på stuegolv, og einekostar blei hengd over dören eller lagt der det hövde.

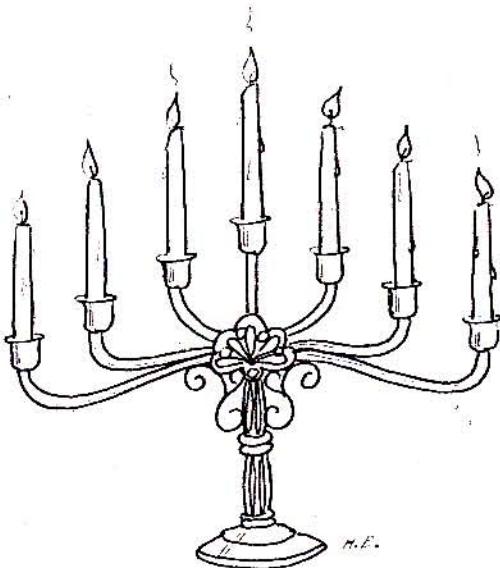
Grönt måtte det vere inni huset, det förde livet inn, og dauningar og anna ilt hadde ingen makt.

Dersom nokon slår seg, eller ein unge lyt ha juling julaftan ser det ut til ei puskat helg.

Julelysa skulle vera av finaste talga. Det fölgde lukke med brennande talglys.

Sprakar lysa julaftan, kjem det tjuvar. Julelysa skal ikkje brenne heilt ned, det varsla ikkje godt.

Var det ein vispestilk eller anna komen i julgrauten, tydde det ikkje bra. Når dei kokar julgrauten, tar dei litt av han og blandar i kalvedrikka, då skal ikkje noko gale henda i fjöset. Sprang ein rundt huset 3 gonger med graut-tvora julaftan, fekk ein sjå kjærasten.

Julnatta skal det stå graut på bordet til julsvineane når dei kom. Var der ikkje mat og drykk, tok dei noko som var meir kjært for ein.

Men julenissen var velkommen. Var det ikkje mat på bordet julaftan, gjekk ikkje nissen inn, og der nissen ikkje har vore, der blir det inga skikkelig jul.

Fjöset skal vera godt stelt i jula, då skal dyra få av finaste höyet. Kom det ein kukalv julnatta, måtte dei endelig "sette han på". For det skulle bli gode melkekyr etter en julfödsel.

Til slutt tar vi med en beskrivelse av "julskåka" slik den foregikk i Trondenes:

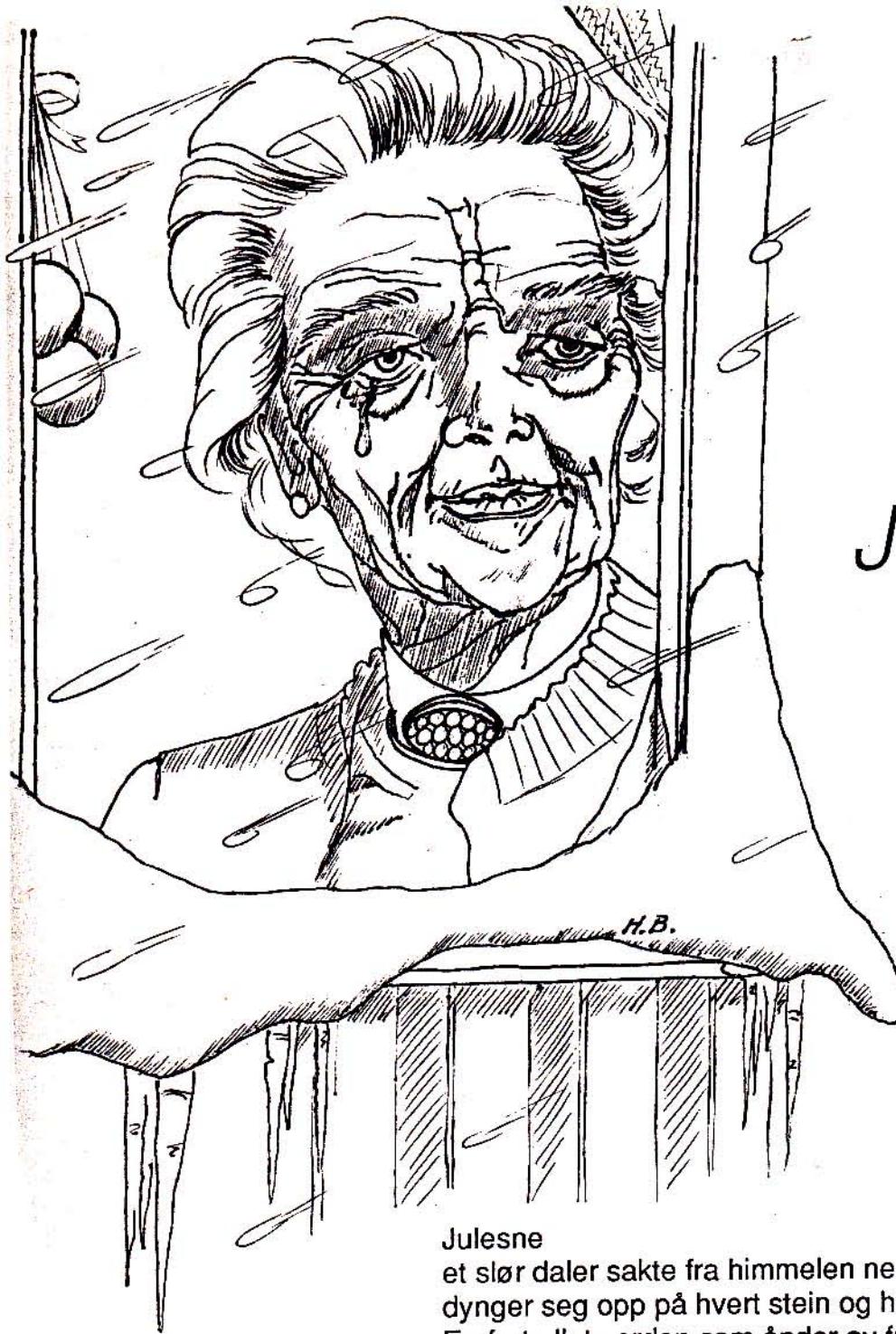
Frå gamalt er det skikk og bruk at natt til 2. juledag gjekk dei rundt på gardane med "julskåka". Om kvelden etter sengetid kledde ein eller anna seg ut, fann seg ei busk eller ei grein, og lura seg inn i gardane. Var det stengde dører gjekk dei inn vindus- eller kjellarvegen. Så stilla dei seg inn og la "skåka" over dyna eller framfor senga.

Morgonen etter vart det liv, den som hadde fått "skåka" blei holdt moro med og flirt til lenge. Hvis folk vakna når dei kom, vart det et rensel gjennom husa. Men slapp dei unna, vart dei ikkje gjenkjende når dei var utkledde..

Men julskåka skulle hemnas - så neste jul kunne dei få det att. Det hende og at folk låg vakne og venta til karen var kome inn döra, då vart han gripen og lys tend slik at dei kjende han att. Og då vanka det ikkje gråt just, det heile enda med "traktemang" og gode greier.

Me.

Julesne

Julesne
et slør daler sakte fra himmelen ned
dynger seg opp på hvert stein og hvert tre.
En fortryllt verden som ånder av fred,
eventyr-teater for den som vil se.

Julesne
kom dryss et fnugg i mitt hode inn
la det få senke seg ned i mitt sinn
før barfosten kommer og gjør meg blind,
jeg trenger, trenger en fred som din.

Julesne
- trenger et slør som snarvegen finn
tvers gjennom stengsler og lukket grind.
Taus står jeg stille med tårer på kinn
og ønsker barndommens JUL velkommen inn.

Anneli.

JULEMINNER

FRA TRETTIÅRENE.

av Harriet Alternes.

Jeg skal forsøke å fortelle litt om hvordan jeg husker tiden rundt jul heime i Altermarka for over femti år siden.

Vi så nok fram til jula med stor forventning den gang også. Ikke så mye på grunn av julegavene, for dem var det få av. Men vi fikk alltid noe nytt i klesveien. Den som ingen ting fikk måtte sitte på stabben, som det het. Så i alle fall fikk vi nye lugga. Og det var stas å få på seg nyluggan om juledagsmårran!

Julemat trylla mor fram, svettende over vedkomfyren. Elektrisitet hadde vi ikke. Karene måtte hugge masse ved, både til matlaging og oppvarming av de heller kalde husene. Baksten måtte gjøres like før jul. Det fantes ingen plastposer og ingen fryseboks å oppbevare den i.

Slaktinga foregikk heime om hösten. Pölser ble laget i renskrapte tarmer. Ruller ble sydd. Kjött og pölser ble så saltet i einlåg-duftende trekjöreler. Kanskje hang det litt kjött under sköt-taket til ferskmat i jula hvis det var kaldt nok i været. Lutefisk ble laget av törrfisk, vannet ut og lutet med bjerkeaske fra komfyren.

Lys ble støpt. Tykke bomullstråder (rak) hengende i rekker på pinner ble dypet i smeltet talg fra slaktedyr og hengt til störkning. Dette ble gjentatt til lysene fikk den ønskede tykkelse. De ble verken adventlilla eller julerøde, men gråhvite og rennende, og gav sammen med parafinlampene et heller sparsomt lys til alt handarbeidet som ble gjort.

Klær ble laget. Fra ulla på sauens til ferdige plagg. Det var karding, spinning, strikking, veving, toving og sying. Jeg husker mor foran lampa i strev med å få luggan "steka i ruten"

og med å sy julekjole til meg. Noe bære lys gav karbidlampene som kom med driften i gruva. Var man heldig med oppstikkinga av brenneren kunne de lyse ganske bra.

Driften ved gruva begynte i 1932, og var usikker de første årene. Så utenom å arbeide der var far mye rundt om på andre jobber. Var han heime snekra han gjerne. Ting til huset, og ting for salg.

Dagboknotater fra 1936: kr. 2,75 for stoler.

fra 1939: kr. 11,- for en enkel seng, og kr. 13,- for en dobbel. Kanskje sydde han et par komminga eller sko av huder som han hadde barket og laget til lær. Folk måtte være sjølhjulpne. Pengene var få.

De siste dagene før jul var det ikke vanlig å gå bort i besök. Da ble man kalt "Tåmmås för jul". Alle hadde det travelt, og hadde nok med sitt:

Julaften var ofte den travleste dagen. Husker at vi barna måtte gjøre rein parafinlampene. Især de skjøre lampeglassene måtte skinne, og messingtaggene som holdt glasset. De var vanskelig å pusse. Vi hadde ei stuelampe med snirkede messingarmer og en fin glasskuppel med fargegladeblomster på. Under hver av de fire armene hang det noen prismaer av glass. Far hadde kjøpt lampa på en auksjon. Den pleide han sjøl å pusse tidlig julaften morgen.

Juletreet måtte være fint og tett, og det var vanlig å bore hull i stammen og putte inn ekstra kvister. Jeg husker at far gjorde det, og pynta treeet etterpå. Noen ganger hadde vi juletrellys av stearin.

Lutefisk var vanlig middag på julaften hos oss. Men når mor hadde gjort fjösstelllet om kvelden fikk vi risengrynsgröt. Vi syntes den var uendelig tungkokt, for vi gledet oss sånn. Dette var annet enn den vanlige grå vassgröten vi ellers fikk!

Etter hvert hadde nå alle vært i trestampen og badet seg. Julefreden senket seg, og vi gikk til ro. På madrasser med ny halm i. Det luktet godt og heimkokt såpe over alt.

Endelig kom juledagen. Da først var det riktig höytid. Mor og far kom med kaffe og småkaker på senga til oss barna. "God jul!" sa vi til hverandre. Etter at dyrene hadde fått sitt stell ble det dekket frokostbord av alt huset formådde. Ved bordet måtte ett av barna lese bordvers. Så sang vi litt. Det var også vanlig å

lese juleevangeliet, "vainnelia" som de sa.

Nyluggan kom på. Men det var ikke god tone å gå bort första juledag. Den skulle feires i hjemmet. Det ble gjerne en lang dag, for nå hadde vi lyst til å treffe nabo-ungene. I nyluggan.

Mitt förste minne om julepakker er også et minne om skuffelse. Min syster fikk en bykjöpt, fin genser som hun straks tok på. Bror fikk en sixpence. Sjölv fikk jeg en avlang pakke som viste seg å innehölde et rutete forkletöy. Der sto jeg med töyrullen i handa, og skuffelsen tydelig å lese i ansiktet. Så sa far: "Stakkar, he fekk bære en ty-stut". Da kom tårene. Mor hadde ment å sy det til jul, men tiden ble for knapp. Senere sydde hun et nydelig forkle med kapper over skuldrene av "ty-stuten", og skuffelsen var över.

En gang fikk jeg en liten julenis som satt ved en stuhållare til å sette et lite lys i, hos bestemor. Den har jeg ennå. Hodet er slått av og pålimt igjen. Og jeg fikk et fint illustert eventyrhefte hos onkel Theodor. Heftet var stort og inneholdt mange av de gamle folke-eventyrene. Det ble til stor glede for meg i mange mange år.

Andre juledag pleide vi å besøke bestemor og familien på Remmen. Da hadde de fyrt opp i stua, som ellers ikke var i bruk. Der var det juletre. Og litt kaldt. Husker en stor kopp med mye pynt på. Det sto "Mors kop" på den, og den sto på en kommode. Og der var et langt bord hvor vi spiste fattigmann og drakk kakao og kaffe.

Noen ganger gikk vi til Engeshaugen, til slektingene der i julebesök. Det var en lang marsj. Vi måtte stå tidlig opp. En gang lånte vi hest hos en nabo. Det var stas. Hvis vær og føre tillot det, gikk gjerne far og bror Arthur over fjellet til barndomsheimen og slektinger i Straumen. Da overnattet de der.

Tror folk gikk oftere til hverandre den gang. De hadde ingen TV eller radio. (Vi fikk radio i 1939). Barn og unge, - ja eldre med, møttes på gårdene. Så lekte vi "bær heim låna", "sæl okskjöt", "min venn", og mye annet. Vi "gjorde julspål." Og kanskje ble det spilt fiolin og/eller gitar. Så danset vi litt. Og morro var det!

Ute var vi nok også om dagene, og heimelagede ski og kjelker var flittig i bruk.

På nyttårsdagen var det i mange år barnefest på Alteren. Forventningen var stor når vi kom opp Steinröysbakken etter en lang sparetur, og hørte glade stemmer inne fra huset som sang julesanger av, full hals.

Etter mange omganger rundt julegrana, ble denne plassert i en krok, og så lekte vi sangleker, og "gjorde julspål". Det var mange av dem. Til slutt gikk vi "brann-vakt" og "greppa". Var vi blitt litt store, og de minste ungene var gått heim, var dette toppen. Det ble stadig skiftet partnere i leken, og det var spennende. Vi ville slett ikke slutte og gå heim. Men slutte måtte vi. Og slutt ble det på jula. Vi var nå på vei inn i et nytt år med mange nye hverdager. Men også helgedager.

Løsning kryssord nr. 1

1	H	E	I	M	H	U	G	*	D	A	G	G	R	Y	*	A	L	T	E	R	C	N	
18.	i	N	G	E	R	*	N	O	E	N	*	U	L	T	*	I	M	A	T	U	M	*	
23.	E	S	L	E	*	H	O	V	L	A	N	D	*	E	L	E	V	*	R	*	H	I	
27.	R	I	E	*	L	A	M	E	L	*	E	j	E	*	R	A	M	O	N	A	*		
33.	O	L	S	S	O	N	*	R	A	y	O	N	*	V	R	J	*	O	P	E	R	A	
41.	G	E	I	T	E	R	A	G	G	*	B	Å	N	N	*	K	O	R	A	N	E	N	
47.	L	R	A	*	*	E	L	A	N	*	O	*	U	E	L	A	N	D	*	I	S	E	
52.	Y	E	S	*	P	I	C	N	I	*	*	*	D	*	H	*	K	*	B	E	K	K	
56.	F	R	*	D	U	*	Ø	G	*	S	P	E	L	S	A	U	E	N	E	*	Å	D	
62.	E	*	M	I	L	D	T	*	T	R	O	N	E	*	S	*	L	*	G	I	R	O	
68.	R	i	G	O	L	E	T	T	*	T	A	R	T	A	R	*	F	J	I	N	*	T	
74.	*	i	*	G	O	D	*	E	P	L	E	R	*	E	*	I	V	A	N	H	O	E	
81.	-	*	B	E	V	i	S	*	P	U	T	E	K	R	I	G	E	*	A	Y	*		
88.	S	C	E	N	E	S	K	R	E	K	K	*	*	O	S	K	A	R	*	E	B	A	N
93.	R	E	F	E	R	E	R	E	*	*	U	E	R	*	A	*	T	A	P	i	R	*	
98.	O	C	A	S	*	R	i	D	D	E	R	S	P	O	R	*	E	V	A	L	I	D	
106.	S	I	L	*	N	E	K	E	N	E	*	A	U	R	O	R	A	*	R	*	E	A	
113.	E	L	*	B	J	*	E	R	A	S	M	U	S	*	S	T	I	K	K	E	R	*	

Vi beklager så meget at fem loddretter glimret med sitt fravær i oppgaven. De falt loddrett ut!

Vinner ble:

Karsten Aaser

Vi gratulerer!

VANNRETT

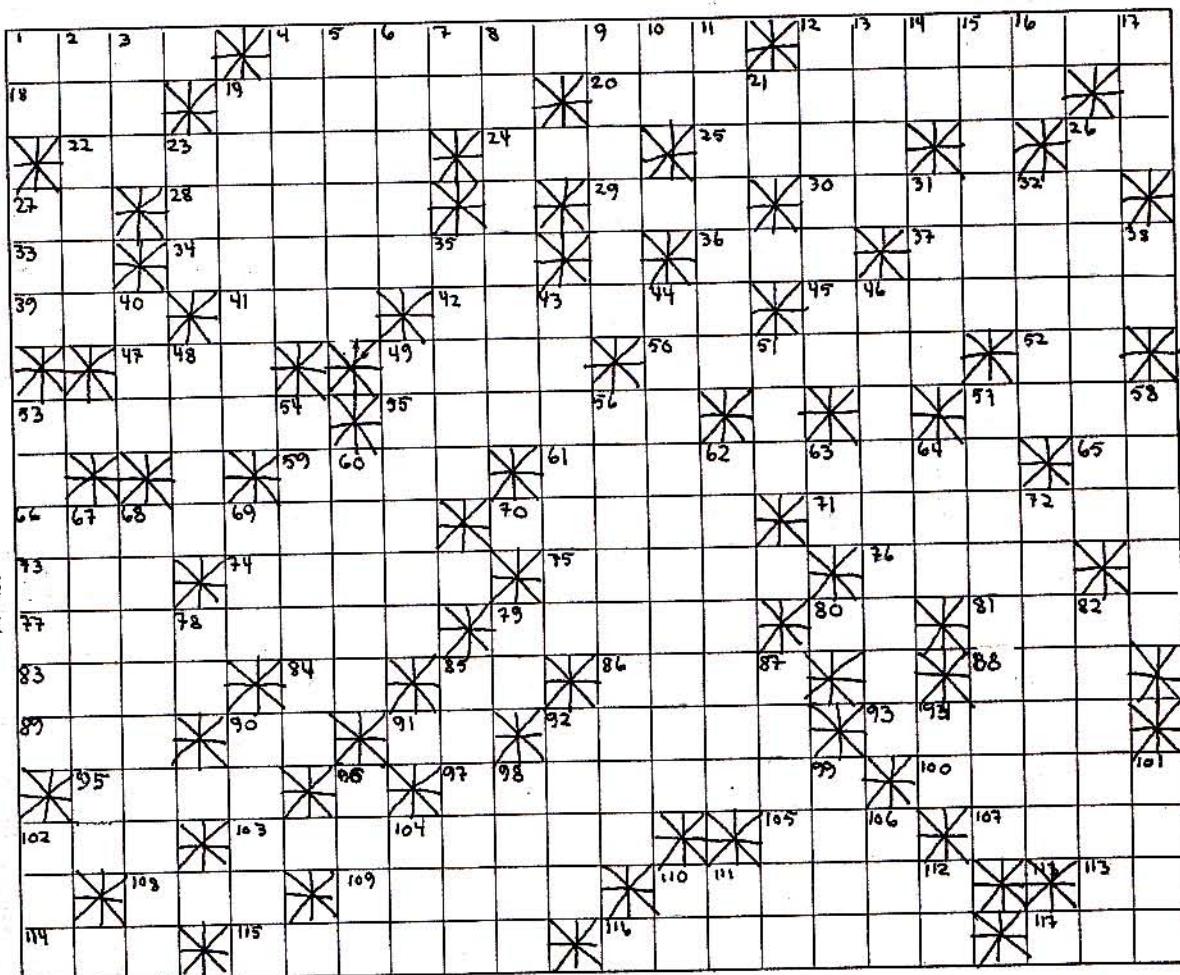
1. Så.	53. Sanger.	93. Kjelenavn.
4. Plantedel.	55. Oppsop.	95. Folkeslag.
12. Tidl. kommune i Trøndelag.	57. Larver.	97. Ekstern.
18. For.	59. Tidl. statsminister.	100. Trapper (eng.)
19. Religiös hilsen.	61. Smuss.	102. Redskap.
20. Ingerid Slettens hjemsted.	65. Andöve.	103. Intim.
	66. Sammenfatning.	105. Fork. i motorbransjen.
22. Paria.	70. Kjærteltegn.	107. Trønder-politiker.
24. Fabrikkmerke.	71. Instrumenter.	109. Arg.
25. By.	73. Pikenavn.	110. By.
26. Tidl. pol. parti.	74. Forstavelse.	113. Eie.
27. Bindeord	75. Påbud.	114. Ubrukte.
28.jon, kretslöp (omv.)	76. Z.... greker, (omv.)	115. Plantedeler.
29. Strek.	77. Bukt.	116. Sanger.
30. Skade.	79. Smågodt.	117. Gruppe.
33. Pronomen.	80. Averb.	
34. Sörgelig.	81. Beholder.	
36. Ledd.	83. Hell. maler.	
37. Tysk gutt.	84. Forente nasj.	
39. Er hos Holberg.	85. Stjelle.	
41. ...koret, enehoer.	86.olv, oldn.	
42. skuespillerinne +	mannsnavn.	
45. Fugl.	88. Vokaler.	
47. Statsinstitusjon.	89. eng. olje	
49. Smøre.	90. Kombonanter.	
50. Figur.	91. Tid.	
52. Avl.	92. Svære.	

LODDRETT.

1. Pol. parti.	40. Solo.	96. Tidl. statsoverhode.
2. Fottøy.	43. Tettsted i Buskerud.	98. Mynt.
3. Kaos.	44. Motsetning.	99. Trolldom.
4. Land.	46. Gramm. befaling.	101. Rask.
5. Russ. innsjö.	48. Klede.	102. Fugl.
6. Adjektiv.	49. Grevskap i Engl.	104. Fotsåle.
7. Avtrede.	51. Ida Elida Flood.	106. Skanse.
8. Dekktøy.	53. Stilart.	110. Konjunksjon.
9. Stoff.	54. Våpen.	111. Fred.
10. Bakke.	56. Datter av Ole.	112. ..s, da. öy.
11. I kirken er han.	57. Plante.	
12. Drikk.	58. Tromså har såinne. (ent.)	
13. Bindemiddel.	60. Hydrokarbon.	
14. Fugl.	62. Det skjuler noe.	
15. Pianist.	63. Organisasjon.	
16. Roald Dahl.	64. Etterretnings-org.	
17. Fe.	67. Slavinne.	
19. egypt. amulett.	68. Stoff.	
21. Skips-betegnelse.	69. Forfatter.	
23. Transportfly, fork.	72. Klippe.	
26. Fortelle historier.	78. Arte.	
27. Dikt.	79. Spørreord, dial.	
31. Finne.	82. Indianer.	
32. Frue.	85. Tegneserie.	
35. Lort..... (dial.) kjelenavn.	87. Faller.	
38. To like.	90. Drikk.	
	92. Enorme.	
	94. Ök.	

KRYSSORD

Nr. 2

Vinneren vil få en overaskelse i posten - løsningen blir presentert i neste nummer

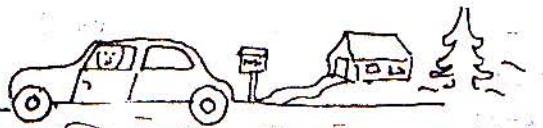
Sendes til HEIMHUG, v/Ann Elise Altermark,
8616 BÅSMOEN innen 15 februar

Navn

Adresse

Agurknytt

Har postverket inngått sponsoravtale med de Prøysenske Samlinger?
Ikke vet vi, men en fugl har hvisket oss i øret at postbudet
sang "så segle vi på Mjösa" her forleden.
Muligens hadde dette en sammenheng med at det var blankhålka
den dagen.

Vi har fått telefon fra en fortvilet frue i Steinholmen-
området. Hun bakte til jul, og hadde i ren distraksjon
snurret rengakaka feil veg. Det verste var at hun oppdaget
ikke fadesen før etter den 324. rengakaka.
Vi foreslår at hun ber eventuelle gjester spise den fra
venstresiden samtidig som de snurrer fort rundt, da vil ikke
virkningen bli så markbar.
Har noen flere gode råd, ring redaksjonens vakt-tjeneste,
så skal vi formidle kontakt.

Siste nytt fra kurset i gamle julespill-tradisjoner som gikk
av stabelen i höst:

Enkelte Alterväringer blir ikke lenger grep av stundens
alvor. De blir heretter "greppa" av stundens alvor.

Rana Investors starter opp arbeids-markedskurs i gjenbruk
på Alteren i romjula.

De har engasjert en julupapirutstrykerkonsulent som vil
holde foredrag i løp på Skjæravollan 2. juledag.

Interesserte kan møte opp der kl. 14.

(NB! Ta med gammelt julepapir.)

Matbutikkene i Rana-distriktet melder at også de merker den
økonomiske nedgangen.

Salget av sukker og sjær har økt betraktelig i forhold til
tidligere år.

Brannstasjon på Alteren?

Vi har hört visse rykter om at det planlegges en sådan i distriktet.

I den senere tid har setningeh "ut å gå på brannvakt" latt seg höre både sent og tidlig.

Bra med tjenestvillige folk.

Fredag 2/12 ved 15-tiden ble det registrert jordskjelv på Mo, i nærheten av Meieriet.

Leserne kan imidlertid ta det med ro, Rana-meieriet er ikke i ferd med å bryte sammen, heller ikke er Felleskjøpet underminert - ennå. Det var et höyst privat meieri som gikk overende.

Rystelsen er lokalisert og skyldes en herværende redaktör, ryktes det, som inntok horisontalen på hålka.

Nå gikk det imidlertid bra med hålka - heldigvis. Men vedkommende redaktör er observert i sentrum med stjerneskudd i blikket og dobbelt bakhode. Damen bablet dertil en masse töv, og sånt forekommer jo ellers aldri.

Kunder bes være oppmerksom på mulige sprekker i gatelegemet, at de kanskje først blir synlige til våren.

JEG, ANN ELISE, VIL PÅ VEGNE AV OSS
HER I REDAKSJONEN, FÅ UTNEVNE DEG,
PER HARALD, SOM RIDDER AV STIFTE-
SPRETTER-ORDENEN.

KÆM DET E SOM
HAR FEKLA MED
DATAMASKINEN?
E DET DU HELGE?

KÆM EG?
NEI DA FRODE,
EG HA STIE HER
HEILE TIR.

JA, KE
MAN IKKJE
GJÆR FØR
Å FÅ VÆR
MED I
HEIMHUG

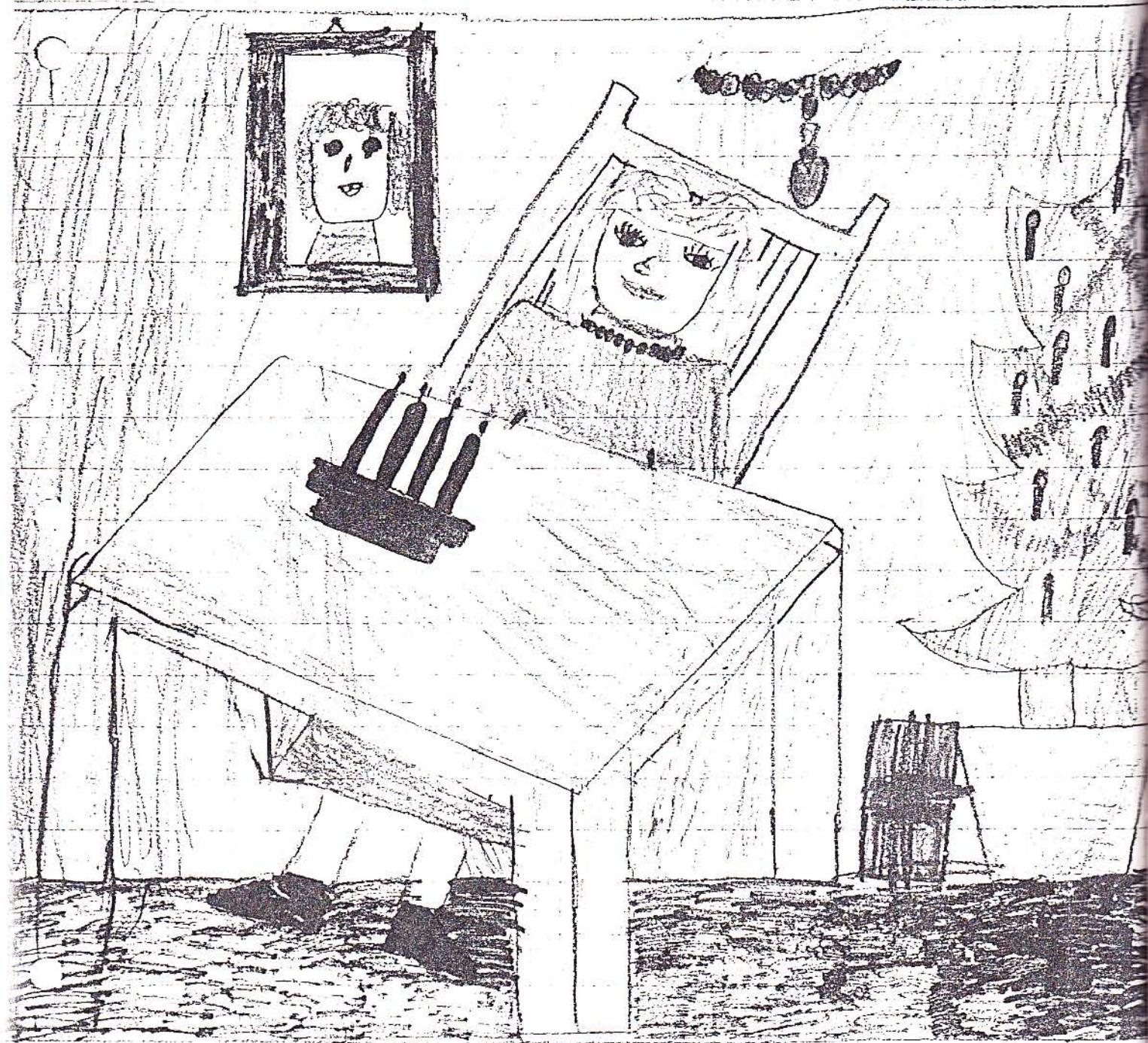
NO MANGLA DET BÆRRE
HÆSTEN, SÅ HA DU YORE
DEN PERFEKTE RIDDER.

JEG VIL PÅ VEGNE
AV HELE STABEN, FÅ
ØNSKE ALLE LESERE
AV HEIMHUG EN
RIKTIG

H.B.

Good
jul!

jeg synes at pakkene og jule middagen
er det beste om julen. Om morgenen får
en pakke i sokken vår. Da blir det tegne-fi
på ~~te~~ og lavlige filmer. Det var alt jeg hadde
skrive om jul.

Tegnet av Trond Vassvik

De mørkeste dage.

Tekst fra Finnmark 1915
forfatter ukjent
Innspilt med Nordnorsk
visegruppe

Så nådde vi bunden, igjen går det opad
igjen går det fremad mot lys og mot sol
I tåkegrå dage og regntunge natter
skred mørket imot sin ytterste pol.

*

Og har vi end knugende trangster tilbake
isen fra stormernes røngende røst
frynsede dager hvor alt er et øde
så føler vi dog som en lidende trøst

*

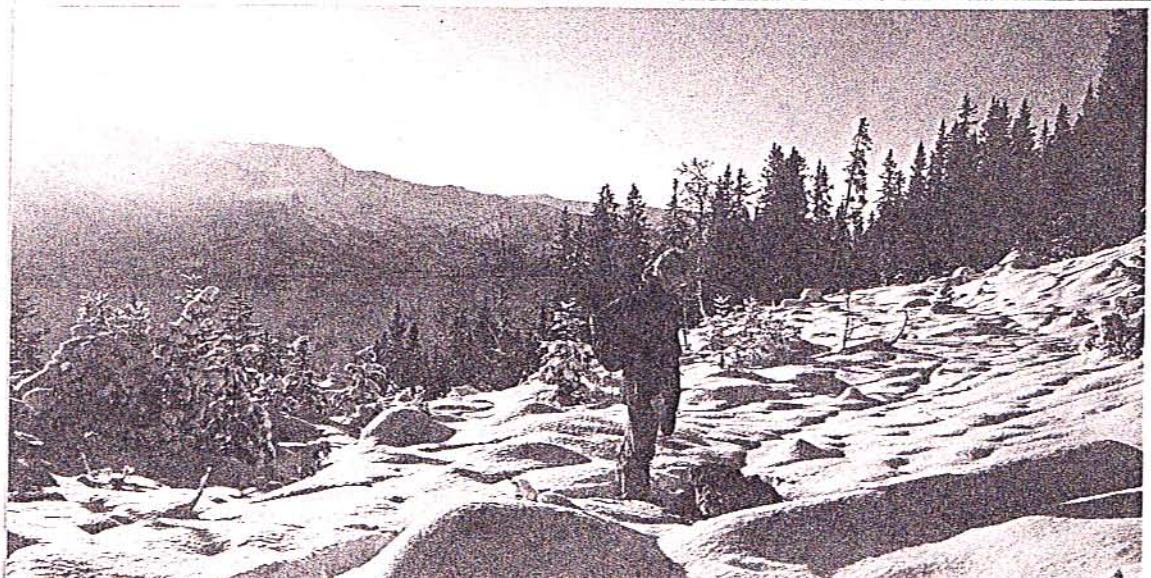
At dagene længes at nūmmet får farver
at alt som nū sover i skogenes skjød
kun venter på timen hvor friskt det skal spire
og blusse med livets og skjønhetens glød

*

Ji føler at alt som nū kniger og gnager
vort hjerte og gjør det forherdet og triist
skal svinde når solkulens flammende lyshau
får bugt med en vinters dødskolde briist

*

Så nådde vi bunden igjen går det opad
igjen går det fremad mot lys og mot sol!

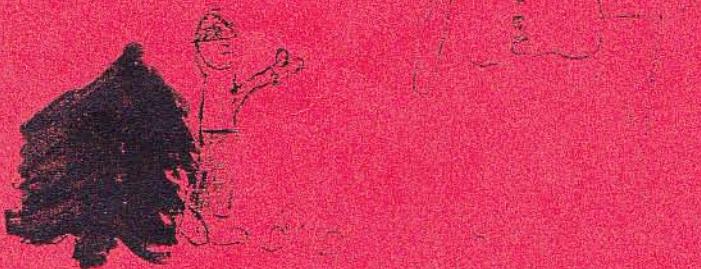
At frø spirer i mold, er en lite påaktet nåde.

(Terje Stigen)

— ** —
Klag ikke under stjernene over mangel på lyse
punkter i ditt liv.

(Henrik Wergeland)
1808 - 1845

— ** —
Var inte rädd för mörkret,
ty ljuset vilar där.
Vi se ju inga stjärnor,
där intet mörker är.

(Erik Blomberg)
1894 - 1965

Redaktører:

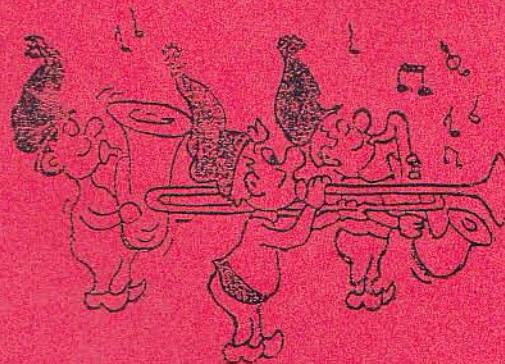
Inger - Anne Sletten
Mette Røbergeng Vassvik
Ann Elise Altermark

DTP:

Frode Kolberg

Tegner:

Helge Braseth

13. DAG JUL.

I måra, i måra, å store mi ti !
Å kor æ gler mæ
I måra e det arbeid og ørkedagsfri
å kor æ gler mæ !

I måra, i måra, å kjære min venn
å kor æ gler mæ !
Imåra e det saltfesk tel middags igjen
å kor æ gler mæ !

I måra, i måra, eg sei berre då
å kor æ gler mæ !
Imåra ska endelig trollungan få
Å kor æ gler mæ !

Arvid Hansen.